

Occumen. Occumenius, dicebant: *Audivimus eum dicentem, quoni am JESVS Nazaranus hic destruet locum istum, & mutabit traditiones, quas tradidit nobis Moyses.* Dicunt traditiones Moysi, cum essent suæ traditiones, ad conciliandam iis majorem auctoritatem, ut innuit Lorinus in præsentis ad rem nostram, non accusant, quod Stephanus mutabat legem, sed traditiones, pluris enim faciebant traditiones, quam legem Dei.

Pharisei pluris faciebant traditiones, quam legem.

Chananaea clamans.

QUÆSTIO IV.

Quare tam fortiter per vicos, & plateas clamat pro filiae sanitate Mulier?

141. **S**cribit Evangelista hoc cap. 15. n. 22. *Ecce mulier Chananaea a finibus illis egressa clamavit, dicens ei: Miserere mei Domine, filia mea male a demonio vexatur.* Quod Evangelium explicatum est tom. 4. c. 2. per decem & octo questiones. Adde.

15. Chananaea a finibus illis egressa clamavit: Mulier ista, ut satis est probabile, non erat ex infima plebe, sed satis nobilis; cur ergo non accessit ad Christum modeste, ac submissa voce, & cum reverentia alloquitur, sed a domo exiliens, ubem pervagatur, in altum manus extendit, & per omnia loca magnos & altos ululatus excitat, & commoveat D. Basil. Seleuc. hom. 1. 20. sic ait: *Verecundiam omnem calamitas exciuit, & ingenium a natura pudorem, cuius omni mali vis captivum dicit.* Vehemens mali compendium, ac ingentis doloris stimulus omnem verecundiam exciuit; ut alto, & magno clamore multus lachrymis omnem civitatem implete mulier in nime recufaret; sed ingens calamitas, quâ affgebatur, omnem verecundiam, ac condescendentiam respuit, ac exciuit.

16. Non omitam hic annotatum, quod sanctissima Virgo Maria, tanquam matris Chananaea personam gerens, pro anima peccatrice, tanquam pro filia rogat; ut medietur Richardus a Sancto Laurentio lib. 6. de laudibus Virg. & ait: *Ma ia est mater Chananaea, qua clamat ad Deum pro filia, id est peccatrice anima, cuius etiam personam misericorditer in se transformat, dicens: Miserere mei fili David: & cui misericorditer respondens filius: O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis.* Cum se transformat in matrem, non tam filiorum, quam sui misereri exposulat.

17. Clamat mulier: *Miserere mei Domine, filia David, filia mea male a demonio vexatur:* a cuius clamore quilibet peccatis innodatus non debet cessare, ut qui gravius, & majus malum demone in se habeat, peccatum nempe, quod majus nocumentum animæ infert, ut notat D. Basilium in exhortat. ad Baptism. & ait: *Stude Chananaeam imitari: At, inquit, filiam male a demone possessam non habeo, habes tamen animam immanum spiritu occupatam. Quid ait Chananaea? Miserere mei, filia mea male a demonio vexatur. Magnus enim demon pecca-*

D. Basil.

tum. Qui demonium habet, misericordiam invenit qui autem peccat, odium sibi contrahit. Ille venit dignus, hic nunquam excusatur: Expende illud, *Magnus demon peccatum?* Tam grande malum est peccatum; quod comparatione illius nullum aliud potest dici malum; nam etiam si diabolus totam suam potentiam exaceret, nullum malum valet inferre animæ, nisi peccati interventu, & ideo ipsum peccatum est damnabilius malum, quam ipse diabolus.

Gravius, & crudelius malum peccatum, quam demon.

18. Cum discipuli maximè exultarent, quod demones sibi subjicerentur, ait illis Christus: *In hoc nolite gaudere quia spiritus vobis subjiciuntur: gaudere autem quod nomina vestra scripta sint in caelis.* Luc. 10. num. 2. & cur prohibentur gaudere de tanta potestate eis data, quod demonibus dominantur, eosque sibi subiecto haberent; merito sane. Quia potius erat gaudendum quod subiecta eis essent peccata; qua de caelis, eorum nomina scripta erant in caelis, qui ex peccatis privabantur a regno caelorum, non tamen a demonibus ejectis per ipsos. D. Chrysostom. homil. 41. in Acta Apostolor. tractans prædictum locum D. Lucæ, ait: *Non est ita magnum a demone liberari, ut eripi a peccato demon non prohibet regnum caelorum assequi, licet cooperetur in vitiis quidem: cooperatur autem faciens habentem se continentem. Peccatum autem ejicit. Si igitur hic quidem non ejicit, scilicet a regno caelorum: illud autem ejicit; liberari a peccato majoris beneficii est. Peccatum enim gravius est demone.*

Luc. 10.

Peccatum gravius malum demone.

19. Job circumdatus tot, & tantis malis in corpore, dicebat ad demonium, cap. 6. num. 4. *Sagitta Domini in me sunt, quarum indignatio obibit spiritum meum.* Ex Graeco habetur in Cavena: *sagitta enim Domini in me sunt, quarum furor ipsarum ebibit sanguinem meum.* Sic dicebat Job tot, & tantis calamitatibus afflictus, & vexatus. Aliter verò David dominans in toto regno, & gaudens in palatio. *Quoniam sagitta tua infixæ sunt mihi, & confirmasti super me manum tuam, & non est sanitas in carne mea a facie ira tua, non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.* Psalm. 37. n. 3. & 4. Confert modo Jobum & Davidem inter se in suis tentationibus. Uterque gemens dolet de suis malis; Job tantum deplorat Domini sagittas in se ad effundendum ejus sanguinem; Ad David non solum dolet de Domini sagittis ad profundendum ejus sanguinem, sed etiam maxime gemit fortissima Domini manum verlam in se, carnemque ejus percussam; & ossa contrita. Cur ergo Job in medio tantorum malorum solum Domini sagittas clamat, at verò David nullo morbo vexatus, nitens regni splendore, non solum Domini sagittas experitur, sed etiam gravissimam Dei manum, carnem contusam, ossa comminuta? Job datus est sub manu diaboli: *Ecce in manu tua est, tamen animam illius serva.* Job 2. n. 6. Tentatur Job, & graviter in corpore, ac in omnibus bonis externis a demone; tamen anima semper conservata est in sua puritate, ac integritate justitiæ. At David in sua tentatione succumbit, & magnis peccatis, adulterii, & homicidii est sedatus; & inde graviore malo premitur David in regio palatio sub jugo peccati, quam Job in sterquilinio in manu demonis. D. Basil. lius homil. 3. de peccato, ait, *Cum aliquando David*

Job 6.

Græcus.

Psalm. 37.

Magis vexatur, ac premitur David sub peccato, quam Job in manu demonis.

Job 2.

D. Basil.

David benigne Dei potens, ac rerum omnium affluens affectus, ica se exulisse, ut non dubitaret gloriari ac dicere: *Ego dixi, cum res essent mihi secunda, non commovebor in æternum: ea de causa merito sanè traditus est tentatori, qui animam illius attingens, longè majus illi damnum, quam ipsi Job dedit.* Expende ultima verba: *Majus illi damnum.*

QUÆSTIO V.

Quare tam dure se habet Christus cum Chananaea fide fervida, ut primò non respondeat, deinde dicat panem filiorum non esse canibus dandum?

20. **F**ortiter clamat mulier pro filia sanitate: alto silentio Christus non respondit ei verbum, ut in præsentis notat Evangelista n. 2; de quo multas dedi rationes citato cap. 2. q. 7. Nunc adde. Valde mirum, quod Christus non respondebat mulieri, tam instanter postulanti, cum ipse dicat: *Clamabis, & dices: Ecce adsum, Isaiæ 58. num. 9.* non repellit Dominus orationem mulieris: sed differt: ad quod hanc rationem excogitavit Euthymius, & ait: *Ipsè vero penitus sicut, ut è diverso Judæis ostenderet, qualem erga illos gereret affectum, cum infirmos eorum semel tantum rogatus; imò nec semel quidem, statim curabat; gentiliū quidem non ita: Mulieri Chananae, utpote gentili, non statim concedit Dominus postulatum, ut concedebat Israëlitis rogantibus: imò & non petentibus, ut sæpè infirmos eorum curavit; ut ostendat, quod non ita frequenter solet Deus currere ad preces alienorum, ut ad preces filiorum; quo enim quis sanctior, ac filiorum spiritui imbuitur, ut clamet tanquam Abba Pater, eo festinantius sibi habet auxiliatorem Deum Patrem.*

Isai. 58.

Euthym.

Oratio filiorum, ac domesticorum magnum vim habet ad impetrandum.

21. Non solum Dominus non respondet verbum mulieri, sed etiam cum discipuli rogarent pro ea: *Dimitte eam, respondens ait: Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus.*

D. Basil. Sel. Quæ verba gravissime Divus Basilus Seleucus orat. 21. expendit; nempe quod Chananaea his contumeliis auditis, coram se, ac aliis, pacato ore respondit, animi sui constantiam retinens, & pro filia sanitate adhuc deprecans, sic ait Basilus: *Nisi enim talis fuisset mulier, foret inhumanitatis, aut impotentia salvatorem condemnans advolasset.* Et ut ait D. Palchaf. lib. in Matthæum: *Contumelioso verbo audito, quo se veluti canem audis dicere, animum non perdidit, sed ingenti fiducia pro filia sanitate deprecatur.* Animus generosus quilibet re adversa non frangitur, nec corde dissolvitur, nec viribus prostrernitur, sed magnâ spe conceptâ, fortius instat, ac prosequitur.

22. Terribilia signa de die judicii, qualia nunquam fuerunt, nec erunt, denuntiat Christus suis discipulis, quæ se exhibebunt in Sole, Luna, Stellis, ac in commotione omnium elementorum. Tunc ait illis: *His autem fieri incipientibus, respicite, & levate capita vestra, Luc. 21. n. 28.* In tanta tribulatione, ac rerum angustia expendite divinum affatum; pondere

tantorum laborum non ait, prosternimini, & depressi dimitte capita in terram, sed levate capita vestra, tanquam fortes & constantes animo, quod tantâ rerum tempestate non cadetis viribus, sed exinde magis roborati, ac in majorem spem erecti. Galfredus apud Tilmanum in Allegoriis. Sic ait. In tanta rerum perturbatione, *Confusione sonitus maris, & fluctuum signis in Sole, Luna, & Stellis, levate capita vestra. Non expectemus, ut mundus nos obruat, quia necesse est, ne ruat: Dimittamus in prosperis capita, ne vanitatis aurâ nos rapiat; levemus in adversis capita, ne nos torrentis mergat unda, vel trahat. Levandum igitur est caput; & resistendum his, qui dicunt, incurvare, & transcamus.*

Psalmus 3. Cujus titulus præfigitur, *Psalmus 23. David cum fugeret a facie Absalon filii sui, proindeque Psalmus intelligitur cum David à conspectu Absalon fugeret, qui valde dura, & perversa molitus in regia curia, contempiti omni debita reverentia in Patrem, cum magno, & copioso exercitu persequeretur, totoque conatu, omnique industria sanctum Patrem ad mortem deposcebat. Cardinalis Bellarminus exponens prædictum Psalmi titulum, & immanem, ac crudelem Absalonis persecutionem, quâ mortem Patris anhelabat; sic perbellè notat: *Absalon significat; Patris pax, quia revera bellum fuit filii, sed in Patre semper fuit pax ut patet de Davide, qui flevit mortem filii, 2. Reg. 15. 2. Reg. 19.* Absalon tam adversarius patri, potius videbatur dicendus, bellum Patris, quam Pax. O magnum, & præclarum elogium virtutis ac generositatis David! Nam revera bellum fuit filii, sed in patre semper fuit pax. Nam licet Absalon commoveret bellum contra genitorem, tamen inter armorum strepitus, & bellorum tumultus, interque tantarum adversitatum commotiones, semper Davidis animus stetit tranquillus, placidus, & quietus, & nulla passione fuit commotus, ac perturbatus; sed in patre semper fuit Pax.*

In adversis tantis animo perferendum, Galfred.

Psalm. 3.

Bellarm.

In adversis animus constans, fiat placidus, & quietus.

QUÆSTIO VI.

Quare Chananaea se catellam appellat, cum ab ore Domini audierit se canem dici?

24. **R**epellens Christus Dom. mulierem, dixit: *Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus: Utrique Domine, nam catelli comedunt de micis, qua cadunt de mensa dominorum suorum.* Mulier ab ore Christi audierat se canibus comparari, illa alludens ad Christi dictum se catellam dicit. Et cur mulier facit talem mutationem, & non canem, sed catellam se nominat? Ad quod.

Pulchrè respondet D. Hilari. cap. 15. in Matth. *Chananaea jam ipsa per fidem salva, & interiorioris certæ mysterii respondet, micis qua de mensa exciderunt, pasci catellos, canum opprobrio præclara jam sub blandimento diminutivi nominis mitigato; prudentissima sanè femina, & omni gloria non exag- gerat, sed minuit verbum in se illatum, suavi, ac leni diminutivi nominis*

nominis

nominis blandimento mitigat, docens opprobria accepta non exaggeranda, sed mitiganda esse; non opponenda, quæ aggravant, sed quæ minuunt; quod maximè in acceptis injuriis est querendum, ac investigandum.

26. Cùm David procederet in bellum contra crudelem Israëlitis hostem Goliath, dicebat illi: *Ego venio ad te in nomine Domini exercituum Dei agminum Israël, quibus exprobrasti hodie,*

1. Reg. 17. n. 45. & cur David solum commemorat opprobria Philisthæi in illo die contorta, cùm ille per quadraginta dies antecedentes, mane, & vespere, sine intermissione, non quiesceret in jactandis contumeliis, ut notat Abulensis q. 32.

Abulens. & ait: *Dicitur quibus exprobrasti hodie, non quod hodie solum exprobravit, quia per quadraginta dies hoc fecerat, & quotidie bis, cùm dicitur, in textu n. 16. Procedebat verò Philisthæus mane & vespere, & stabat quadraginta diebus:* Si ergo per quadragenarium dierum spatium Philisthæus impudico ore jactabat suas contumelias, quomodo solius illius David opprobria interponit? quibus exprobrasti hodie. O præclara, ac generosa juvenis indoles, quæ jactata opprobria non exaggerat, sed minuit.

27. Cùm Joseph se fratribus suis manifestaret, illique timerent malum ob crimen venditionis in eam perpetratum, ait illis Joseph: *Premisit me Deus, ut reservecini super terram, & escas ad vivendum habere possitis, non vestro consilio, sed Dei voluntate, hoc missus sum,* Genes. 45. n. 7.

Genes. 45. Vide, quomodo injuriam sibi factam in venditione mitigat, ac minuit; ut non venditionem, sed missionem, ac consilium dicit, & appellat. D. Chrysolom. ibi: *Vide quomodo ipse met, & iterum, & tertio consolatur illos dicens, ne sibi ipsis adscriberent causam sui ingressus in Ægyptum; sed Deum hoc fecisse sciant.* Oculifer ait: *Ubique nititur eorum malum opus excusare.*

D. Chrysolom. *Charitas aliorum criminat mitigat.* Oculifer.

QUESTIO VII.

Quare Christus tam mirifice laudat mulieris fidem, concessa ejus petitione?

28. **A**it Christus in præsentia, n. 28. *O mulier magna est fides tua! fiat tibi sicut vis: de quo egi citato cap. 2. quæst. 15. 16. 17. & 18. & Christus tam mirifice, veluti ostendens admirationem, eam laudat, ut ait D. Chrysolom. Noluisti enim talem, tantamque mulieris virtutem ignorantis tenebris obscurari: sed cunctis notam manere. Adde.*

29. Et primò precatur mulier pro filiae sanitate: non responder Christus, Interponunt sese Apostoli peccatores, occurrit Magister, *Non sum missus, nisi ad oves, &c.* Tunc mulier ad genua devoluta clamat, *Domine adjuva me.* Christus acerbe rejicit: *Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus: tanquam adstruens Chananæam catellam esse, quod bene*

acceptit mulier ut in eam vocem eruperit: etiam, Domine; nam & canis: Ecce mulier toties rejecta adhuc non diffidit, sed majorem spem concipit de salute filia, quia Christum non credebat hominem, sed Deum; nam si terrenum esse sibi persuaderet, jam ex tot asperis verbis se à familia separatam, ac alienam esse existimaret; sed cùm eum, ut verum Deum agnosceret, ex sua fide pro certo habet se divinæ familiæ partem esse. D. Basil. Seleuc. orat. 20. in persona Chananææ sic ait: *Canem vocasti me, cùm sim familia pars, Domino fruor, ô fides! ô prudentia! ô Chananææ pietas!* Ubi fides firma perseverat, postulatum non deficit, nec optatis vacuatur; sed impetrat, & obtrinet.

Secundò: Chrysolom. in Catena ait: *Intende autem qualiter Apostolis non impetrantibus, impetrat ipsa: tam magnum quid est instantia orationis.* Considera, quomodo Apostoli Christi collaterales unanimiter pro muliere deprecantur: *dimitte eam, quia clamat post nos: & tamen omnes repulsam ferunt, Non sum missus: & illa tunc ad genua provoluta deprecatur, & durè rejecta, non est bonum sumere panem filiorum, &c.* adhuc instanter clamat, & inde audit; *fiat tibi sicut denegatis: Præsumpsit mulier de perseverantia, quod Apostolorum chorus oratione non obtinuit: Apostolis non impetrantibus, impetrat ipsa, tam magnum quid est instantia orationis.* Tam potens est perseverantia orationis, ut uni mulieri alienigenæ concedatur, quod rogantibus pluribus Apostolis fuit denegatum.

Tertiò: D. Basil. Seleucus oratione 2. supra datus, in persona Chananææ sic loquitur: *Canis in tanta hominum turba audio: forte humilitatis, tenuitatisque sue confessionem celat, obtentu contumeliarum. O mulieris fides, in Evangelio descripta! Quamvis mulier primò se vidisset indignam Christi responso: non respondit ei verbum; & quod nec Apostoli pro ipsa rogantes, aliquid obtinuerunt, imò & ad speciem verbum asperum, & contumeliosum acceptum, se nempe canem dici: Non est bonum sumere panem, &c.* Adeo robusta fuit mulieris fides, ut etiam inter contumelias, ac tot rejectiones nil humile, ac tenue suspicata fuerit de Christo, sed eum verum Deum credidit, ac regiam Davidis sobolem. Vera fides patientiâ probatur, in adversisque ostenditur, ac declaratur. Unde perbellè dixit Tertullian. lib. 1. de Provid. c. 2. *Marcei virtus sine adversario: & lib. de Martyr. cap. 3. Virtus duritia extruitur, mollitia destruitur.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

acceptit mulier ut in eam vocem eruperit: etiam, Domine; nam & canis: Ecce mulier toties rejecta adhuc non diffidit, sed majorem spem concipit de salute filia, quia Christum non credebat hominem, sed Deum; nam si terrenum esse sibi persuaderet, jam ex tot asperis verbis se à familia separatam, ac alienam esse existimaret; sed cùm eum, ut verum Deum agnosceret, ex sua fide pro certo habet se divinæ familiæ partem esse. D. Basil. Seleuc. orat. 20. in persona Chananææ sic ait: *Canem vocasti me, cùm sim familia pars, Domino fruor, ô fides! ô prudentia! ô Chananææ pietas!* Ubi fides firma perseverat, postulatum non deficit, nec optatis vacuatur; sed impetrat, & obtrinet.

Secundò: Chrysolom. in Catena ait: *Intende autem qualiter Apostolis non impetrantibus, impetrat ipsa: tam magnum quid est instantia orationis.* Considera, quomodo Apostoli Christi collaterales unanimiter pro muliere deprecantur: *dimitte eam, quia clamat post nos: & tamen omnes repulsam ferunt, Non sum missus: & illa tunc ad genua provoluta deprecatur, & durè rejecta, non est bonum sumere panem filiorum, &c.* adhuc instanter clamat, & inde audit; *fiat tibi sicut denegatis: Præsumpsit mulier de perseverantia, quod Apostolorum chorus oratione non obtinuit: Apostolis non impetrantibus, impetrat ipsa, tam magnum quid est instantia orationis.* Tam potens est perseverantia orationis, ut uni mulieri alienigenæ concedatur, quod rogantibus pluribus Apostolis fuit denegatum.

Tertiò: D. Basil. Seleucus oratione 2. supra datus, in persona Chananææ sic loquitur: *Canis in tanta hominum turba audio: forte humilitatis, tenuitatisque sue confessionem celat, obtentu contumeliarum. O mulieris fides, in Evangelio descripta! Quamvis mulier primò se vidisset indignam Christi responso: non respondit ei verbum; & quod nec Apostoli pro ipsa rogantes, aliquid obtinuerunt, imò & ad speciem verbum asperum, & contumeliosum acceptum, se nempe canem dici: Non est bonum sumere panem, &c.* Adeo robusta fuit mulieris fides, ut etiam inter contumelias, ac tot rejectiones nil humile, ac tenue suspicata fuerit de Christo, sed eum verum Deum credidit, ac regiam Davidis sobolem. Vera fides patientiâ probatur, in adversisque ostenditur, ac declaratur. Unde perbellè dixit Tertullian. lib. 1. de Provid. c. 2. *Marcei virtus sine adversario: & lib. de Martyr. cap. 3. Virtus duritia extruitur, mollitia destruitur.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

De divina Sponsa electa dicitur Cant. 3. n. 6. *Qua est ista, qua ascendit per desertum.* Cur tenera Virgo graditur per desertum, ubi leones, dracones, ac venenosi serpentes habitant; cur non potiùs per hortum sui dilecti, Cant. 5. n. 1. vel per pomaria sua: Cantic. ibid. Vel per domum matris suæ. Cantic. 8. n. 2. sed his omissis vastam solitudinem eligit, per montes infames nivibus, ac vepribus, ut nempe ista ostendat generositatem, ac fortitudinem animi sui, ut ita Deum sibi alliciat. D. Nyssen. orat. 6. in Cantica. ait: *Quod è deserto ascenderit, restatur eam studiis à contentione animi & continentia ad tantam subtilitatem pervenisse.*

CAPUT XVI.

1. **T**acceserunt ad eum Pharisei, & Sadducei tentantes: & rogaverunt eum ut signum de caelo ostenderet eis. 2. At ille respondens ait illis: Facto vespere dicitis, Serenum erit: rubicundum enim caelum. 3. Et mane, Hodie tempestas, tutilat enim triste caelum. Faciem ergo caeli dijudicare nostis, signa autem temporum non potestis? 4. Generatio mala, & adultera signum quaerit: & signum non dabitur ei, nisi Jonæ propheta: & relictis illis abiit. 5. Et cùm venissent discipuli ejus trans fretum, oblitii sunt panes accipere. 6. Qui dixit illis: Intuemini, & cavete à fermento Phariseorum, & Sadduceorum. 7. At illi cogitabant inter se dicentes, quia panes non accepimus. 8. Sciens autem Jesus, dixit: Quid cogitatis inter vos, modicæ fidei, quia panes non habetis? 9. Nondum intelligitis, neque recordamini quinque panum, in quinque millia hominum & quot cophinos sumpstistis? 10. Neque septem panum, in quatuor millia hominum, & quot sportas sumpstistis? 11. Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis: Cavete à fermento Phariseorum, & Sadduceorum? 12. Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum à fermento panum, sed à doctrina Phariseorum, & Sadduceorum. 13. Venit autem Jesus in partes Caesareae Philippi, & interrogabat discipulos suos dicens, quem dicunt homines esse filium hominis? 14. At illi dixerunt: alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii verò Jeremiam, aut unum ex prophetis. 15. Dicit illis Jesus: Vos autem, quem me esse dicitis? 16. Respondens Simon Petrus dixit, Tu es Christus Filius Dei vivi. 17. Respondens autem Jesus dixit ei: Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in caelis est. 18. Et ego dico tibi: quia tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non praevalent adversus eam. 19. Et tibi dabo claves regni caelorum: & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis. 20. Tunc præcepit discipulis suis ut nemini dicerent, quia ipse esset Jesus Christus. 21. Exinde cepit Jesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Hierosolimam; & multa pati à senioribus, & Scribis, & Principibus Sacerdotum, & occidi, & tertia die resurgere. 22. Et assumens eum Petrus, cepit increpare eum dicens: Absit à te Domine, non erit tibi hoc. 23. Qui conversus dixit Petro, Vade post me Satana, scandalum es mihi: quia non sapias ea quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum. 24. Tunc Jesus dixit discipulis suis, si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. 25. Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam. Qui autem perdidit animam suam, propter me, inveniet eam. 26. Quid enim prodest homini si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur; aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? 27. Filius enim hominis venturus est in gloria patris sui cum angelis suis, & tunc reddet unicuique secundum opera ejus. 28. Amen dico vobis, sunt quidam de hæc stantibus qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominis venientem in regno suo.

Phariseorum, id est, ab eorum mala doctrina, quod hæc est explicandū

Secundò, V. 13. Interrogat quid de eo censeant homines? Petrus responder: *Tu es Christus Filius Dei vivi:* eique promittit suæ Ecclesiae claves; quod est explicatum, tom. 4. c. 5.

Tertiò, V. 21. Prædicat suam passionem.

ARGUMENTUM CUM Remissionibus.

A Vers. 1. Petentibus Phariseis signum de caelo, nullum aliud eis dandum dicit, nisi signum Jonæ Prophetae, deindeque discipulos monet cavendum à fermento

Phariseorum, id est, ab eorum mala doctrina, quod hæc est explicandū

Secundò, V. 13. Interrogat quid de eo censeant homines? Petrus responder: *Tu es Christus Filius Dei vivi:* eique promittit suæ Ecclesiae claves; quod est explicatum, tom. 4. c. 5.

Tertiò, V. 21. Prædicat suam passionem.

ARGUMENTUM CUM Remissionibus.

A Vers. 1. Petentibus Phariseis signum de caelo, nullum aliud eis dandum dicit, nisi signum Jonæ Prophetae, deindeque discipulos monet cavendum à fermento

Phariseorum, id est, ab eorum mala doctrina, quod hæc est explicandū

Secundò, V. 13. Interrogat quid de eo censeant homines? Petrus responder: *Tu es Christus Filius Dei vivi:* eique promittit suæ Ecclesiae claves; quod est explicatum, tom. 4. c. 5.

Tertiò, V. 21. Prædicat suam passionem.